

Metro poprvé stálo

Ještě po půlnoci nebylo jasné, zda strojvedoucí vyjedou

Čtyřadvacetihodinová celostátní stávka v dopravě propukla 16. června v 00.00 hodin. Dlouho po půlnoci však pořád nebylo jasné, zda pojedou, či poprvé v historii zastaví pražské metro.

Zdeněk Novotný (35 let):

„V odborové organizaci máme i starší zaměstnance, někteří jsou dokonce v předdůchodovém věku, ale odhaduji, že tři čtvrtiny členů jsou mladší kolegyně a kolegové.“

Zdeněk Novotný tu byl už ve tři ráno. Neusedl však do kabiny strojvedoucího. Měl jiný úkol: „Zajistit bezpečnost zaměstnanců, bezpečnost provozu a zamezit poškozování majetku zaměstnavatele.“ Kardinální otázka pořád zněla: Jsme schopni zahájit provoz metra?

Na konečné Černý Most

V metru platí přísná pravidla a Zdeněk Novotný právě na trase B vozí lidi do Zličína a zpět na Černý Most. Navíc je místopředsedou Nezávislých odborů strojvedoucích, dozorců dep a provozních pracovníků (NOS DD PP), což je organizace, která působí v Dopravním podniku hlavního města Prahy. Na rovinu řekl: „Zdraví a bezpečí cestujících jsou nadřazeny nad zájmy stávkujících odborářů. Nejdůležitější pro nás všechny je, že vozíme lidi.“

Stávka už byla v běhu asi devět hodin a vstup do metra byl nepovolaným osobám zakázán. Proto nebylo snadné si se stávkující-

cím odborářem promluvit. Zdeněk Novotný ale ochotně vyšel na chvíli ven, a tak jsme se ptali.

Proč ještě po půlnoci nebylo jasné, zda metro vyjede, či nikoli?

Stále probíhala jednání s managementem dopravních podniků. Zaměstnanci si kladli otázky, proč mají zastavit provoz, když se jejich nespokojenost s vládními reformami a vedením státu netýká zaměstnavatele, ale dotkne se cestujících. Většina si myslela, že budou jezdit, i když stávku podporují. Ale kdo pozná, že s ní souhlasí? Měla by to být stávka jenom naoko stejně jako vládní reformy, které jsou prospěšné také naoko? Ráno jsme ještě doladovali, kolik kolegyně a kolegů, kteří nejsou odborově organizováni, podpoří stávku, a nakonec jsme konstatovali, že nejsme schopni bezpečně spustit provoz na tratích metra. Když 90 % zaměstnanců metra stávku podporuje, tak jeho provoz nespustíte.

Tušil jste, že to tak dopadne?

Osobně jsem tomu věřil. Viděl jsem reakce spolupracovníků na předběžné opatření soudu a zákaz stávky v prvním termínu, na

urážky ministra Kalouska a členů vlády v médiích nebo výhrůžky prezidenta Václava Klause, aby zaměstnavatelé propouštěli stávkující z práce. Lidé, kteří před tím nevěděli, zda se přidají, a nebyli ještě rozhodnutí, se pak přiklonili k nám. Cožpak prezident nemá stát na straně zaměstnanců? Jsme slušní lidé, chceme slušně žít a našeho prezidenta to nezajímá? Vždyť nikdo z nás neví, co bude po dalších volbách, jaké tzv. reformy zas na nás vybalí a o kolik peněz nás připraví.

Proto vám vadí vládní reformy?

Reformy se mají dělat pro zlepšení našeho života a života našich dětí. Mají dát vidinu do budoucna, že příští generace se budou mít lépe než my. Naše vláda nám ale nedává žádnou naději. Chceme, aby tzv. reformy zastavila a začala se sociálními partnery jednat o spravedlivých reformách.

Takže musela přijít stávka?

Nejde jen o reformy. Snad ještě horší je chování vládních činitelů. Společnost by měla být slušná, ale jejich chování slušné není. Neinformují o dopadech tzv. reforem, jejich informace jsou matoucí, takže občané nechápu, co se bude dít. Navíc reformy neustále

mění. Jestli je těžké připravit reformu nikoli na tři roky pro jednu vládní garnituru, ale takovou, která bude zajímavá i pro moje děti, tak ať raději nic nedělají. Stávka je důležitá, abychom dali najevo, že reformy by měli dělat kompetentní lidé výhledově pro další generace. Jenže ministři nenesou za svoje hříchy odpovědnost a je jim snad i jedno, jak to v České republice dopadne. Zdá se mi, že by na těchto funkcích neměli být, když nemají zájem, aby stát prosperoval. Proto hodnotím kladně, že metro nejede. Přitom je to složitý dopravní prostředek, kde extrémní individuality nefungují, kde strojvedoucí potřebují podporu od všech dalších profesí. Součinnost lidí je tu veliká. Navenek to tak nevyplývá, ale technologie, které jsou schovány v každé stanici, denně obsluhují stovky lidí různých profesí a žádná z nich by sama nedokázala zastavit metro.

Co byste považoval za úspěch?

Největším úspěchem by bylo, kdyby se členové vlády začali chovat jako slušní lidé. Kdyby pochopili, že když se jim něco nepovedlo, že musejí odstoupit, a to se sankcemi. A ne že se seberou, odejdou a nic se jim nestane. Když se ohlédneme zpět, tak vlády dělají jeden malér za druhým. A kdo to odnáší? My všichni, ne oni jako jednotlivci.

Bojí se vaši kolegové postihnú ze strany zaměstnavatele, jak by jim přál pan prezident? Bojíte se také?

V těchto situacích bude vždy číhat na lidi nějaké riziko, takže určité obavy mají. Člověk si dnes nemůže být jistý ničím, i když se podnik ke stávce postavil seriózním prohlášením. Jakkmile je v něčem politika, všechno může dopadnout úplně jinak, než člověk na začátku zamýšlel. Já sám se bojím, co to může přinést, ale má obava může být na druhé straně nepodstatná, když bychom mohli stávkou něco zlepšit.

Text a foto: Nataša HYBLEROVÁ

Zaznamenali jsme u stanice Palmovka, trasy B a ve škole:

Adéla MARKOVÁ, Praha 9, úřednice:
Nejsem nadšená z toho, že se nemůžu bez problémů dostat tam, kam potřebuji. Ale mám pro stávkující pochopení. Jsem těhotná, čekám prvního potomka a představa, že půjde do důchodu až v sedmdesáti nebo ještě déle, mi přijde postavená na hlavu. To přece nemůže nikdo rozumný myslet vážně!

Vlastimil VYHNAL, Praha:
Stávků podporuji a myslím si, že některým lidem konečně dojde, co na ně naše vláda chystá. Nesouhlasím s většinou tzv. reforem, protože podle mne jdou na ruku jen byznysmenům a obyčejný pracující člověk nikoho z těch, co dneska rozhodují, nezajímá. A mohou se zaklínat snahou o všeobecné blaho – já jim prostě nevěřím.

Ivana ŽÁKOVÁ, Praha 8, důchodkyně:
Z toho, co se v naší politice děje, je mi na zvracení. Jak se může vláda spojená s tolika skandály ohánět tím, že jako jediná myslí na naši lepší budoucnost? Kde dnešní mocní berou tolik drzosti? Jsem životní optimistka, díky čemuž jsem ve zdraví přežila i dobu komunizmu. Přesto mám strach, co se mnou bude. Už teď jsem existenčně doslova na hraně. A nezdá se mi, že by chystané vládní reformy moji situaci pozitivně změnily – právě naopak! Proto stávku chápu a sympatizuji s ní, i když ji beru jako krajní řešení.

Michael, učitel jazyků z Londýna,
který byl na návštěvě v hlavním městě: Stávce tleskám, protože je nutné se postavit proti zvláštní mocným. O politické situaci u vás však nejsem dostatečně informován, ale ze zkušeností vím, že odbory by se měly brát za chudé a znevýhodněné. Ale v tomto konkrétním okamžiku si říkám, zda nepocítili nejvíce stávku právě oni, zatímco ti, kvůli nimž se stávkovalo, se jen otřepou a půjdou dál tvrdě za svým. Ne, své celé jméno vám neřeknu, bojím se, že bych mohl mít potíže.

Jaroslava HRUBÁ, ZŠ Vinoř:
Ve škole před koncem roku finišujeme, a tak jsme vyvěsili plakáty osvětlující důvody pro stávku. Všimají si jich především rodiče, kteří mají stále hlouběji do peněženek, což nakonec odnášejí i děti. Skutečně nevím, kam až se chce vláda ve svém škrtacím úsilí dopracovat. Už nyní jsou některé rodiny v zoufalé situaci. (ha, kor)

Osiřelá stanice Rajska zahrada v 9 hodin ráno.

„A chlebičky mají také zavřeno?“

Na tubus metra mezi Černým Mostem a Rajskou zahradou vyjeli i cyklisté.